

GAZETA

TRANSILVANIE.

Emisiunea pe dăo ori, adică: Miercură și Săptămâna.
Pără odată pe săptămâna, adică: Mercuriu. Pretiu-
rea este pe unu anun 10 f. m. c.; pe diumetate
anu 5 f. înaintru Monarchiei.

Pentru ţările străine 7 f. pe unu anun, pe un anun
intregă 14 f. m. c. Se prenumera la totă postă
imperialei, chiar și la toti căbosiștilor altor DD. cor-
respondenți. Pentru serie „petitu” se ceru 4 cr. m.

Monarchia austriacă.

Mitătatea de lectura a junimei romane studiente
la Sc. Oradiane.

Oradiei-mare 29. Decembrie 1853. În adunantă a 10 tienută
în 19. I. c. fiinduca ni-se dede ocasiune a sterge indoiel' a celor in-
tesati pentru Societatea noastră, fora ai sacra ceva, se-au deliermu-
ră ca precum aptivitatea societății asia si starea cassei ei se se des-
peră in antea publicului, ca din parte-ne se nu se casinu nîmicu,
că ar potă desierbi spre micsiorarea scopului nostru. Deci ca se
nacem despusatiunile depe anul trecut, cari si asia se-au facut in
tempul seu cunoscute, vomu memora aceea-a sedintia a membrilor,
in carea, neci dela un'a adunantă — cari ordenat in tota domineca
— se indepartă, fara se nu tradă elucrate pentru un Almanac
dand; aci inse ne'ncumetam a face acea intrebare, ca unii ca aceia-a
interesati, carii sent in dubiu despre sólidul caracter ce debue se lu-
ibă o societate, surgevor ca se esa susnumitul op la lumenă, de
nom botésă de beletristec? — drept ca batrănu temendu-si dintii, mai
in ante pipaie cu man'a, ce i-spun ca e de mancat. si numai aceia-a
dice ca are gust, ce dinsul pote se roda! — In privintă ca se aiba
buna incurgere după poterile-i societății noastre spre literatură națiun-
ala, mai conlucra inca nesuinduse a edare versurile cuprinse in
Foile naționale dela 1838 pana estemp pe cum se sci; ci fiindca, cu
tota pia dorintia de a redica u bibliotheca, neci respectivele Foie ni-
le-am potut casciga, afara de cele, cate ne donara Domnii in Nr. 96
al Gazetei, carora cu asemene recunoșciuntia anumeram pe Preonoran-
tă sa Domnul Dobra Canoniceul, sentem forte impedeceati, ci speram,
ca caldură cu carea doritorii de propasirea junimēi imbratisia litera-
tură națională, ne va ajuta, si Domnii, pe cari am avut onore cu
tota reverintă a i rogă, pentru respectivele Foie, nu vor iniardia a
ni-le tramite binedicandu-ne tendintă, era ce atinge cas'a societății —
se nu se intielega ca e ceva capital — ceste metamorfose avu: res-
tantiei de 32 f. 11 cr. m. c. din anul trecut se-au adau 20 f. c. dela
Prescelintă sa Episcopul local, din acea perintire, prin care cu atata
caldura tot de un'a imbratisia ca Patron al societății interesele ei, 20
f. dela Multonorantă sa Domnul protopop de Satumare Ivan Darabanth,
care de u data avu bunetate a se promite ca pe tot anul va rezolvă
o asia suma societății, 2 f. dela D. Giorgiu Papp surogat protopop
in Dob, si 1 f. dela D. Nicolau Ardelian notarul Dumbravaniilor,
dela cari binefacatori venindu-ne o suma de 43 f. m. c si cu asta
ocasiune le aducem cordiala multiamita, — asia ar avé dura societățea
75 f. si 11 cr. m. c. detot, inse din acăstă suma se-au erogat pe
36 esemplare din Gramatica edanda prin Preonorantă sa D. Cipariu
36 f. m. c. prenumeratiune la Gazeta Transilvaniei pe 2 esemplare
10 f. m. c. un esemplariu din Telegraful roman 4 f. m. c pe Pesti
napló 19 f. m. c. si asia restantia e 15 f. 11 cr. din cari ar debui
rezolvati 18 f. f. mon. conv. pe 54 esemplare din calendariulu
pentru poporul roman, si veru 4 pentru legarea versurilor dedicande
pe d'a onomásteca a Prescelentiei sale Patronului societății, si asia
in casa e —; ci sperand in mare animetatea acelora interesati pe
cari sciricirile private despre starea casei societății noastre i-caracteri-
sadia de „Buni curatori ai economiei naționale“ nu desperam.

Subscrisi D. P. et P. V.

Brasovu, 8. Ianuarie. O privire prin diurnale. Dupa
cuvintele ministrului france Drouin de l'Huys in nota sa circulara
din 30. Decem. (vedio mai josu) in care dice, ca Francia are lipsa de
amanet, care sa i asigure restatorirea pacei in orientu suptu condi-
tiuni, care se nu imparecheze statele Europei, diurnalele Europei in-

cepura a coniectura despre tendintele Franciei si verdi si tăcate.
Intre altele diurnalele germane nu potu mistui acele cuvinte. Astă
serie „Zeit“ diurnal sustinut cu spesele cabinetului prusian cu
o ingrijire batătoare la ochi dicându, ea pasajul acesta suferă multe
inteleșuri. Ce gajiu vrea Francia? Ocupatiunea Marei-negre e ast-
felii de gajiu? — Dar cuprinsulu notei contradice la acesta. — Cum
sa lea Francia astfelii de gajiu? Pe calea pacii ori prin resboiu?
— Ministrul Drouin de l'Huys dice ca are lipsa de gajiu cum astă
după cum dictéza teori'a dreptului de gajiu care lau luatu Rusia cu
ocuparea Principatelor. — Prusia nu va lăua o pusatura dusmenosă
facia cu Rusia din cauza ca acăsta intră in Principate, ci va rămane
in prietenia cu ea. Dar acăsta nu impedece a recunoscă, ca dreptulu
cu care ocupă Rusia Principatele nu pote susta. Unu gajin luatu cu
pumnulu ataca dreptulu proprietății altuia; numai prin vointia libera
si prin tractat se potu stapani gajurile. Rusia puse mana pe Ppate
si dechiară totudeodata ca acăsta nu o vrea ca sa se privescă ca de-
chiarare de resboiu. — Puterile nu trebuia se pierda timpu cu teo-
rielet dacă pasirea preste Prutu e casus belli ori nu; ci deadreptulu
se si pasită la impaciuire ne-lasandu se vina lucrulu la resboiu, —
candu apoi s'au facutu foră resultatul incercările de impaciuire.
Vrea acum Francia se iee de gajin o parte din Turcia? Astă ar
face mare confuziune, ca ce, ce ar mai fi, candu totă puterile ar
cere gajiu? — Unde ar si atunci dreptulu poporilor? Diurnalul
incheie ca va se mai astepte desfasurarea lucrului. — Dara observa-
rea diurnaleloru angle merge mai pe securu. Ele dicu ca in timpul
acestu furtunosu e cu greu a bloca Sevastoplea, crimulu celelalte
porturi russesci din Marea-negre si pasii definitivi ar trebui ceva mai
amanati. — Dupa „Independintă belgica“ nunu diplomatul mare din
Parisu se respică despre blocare asia: Nu, Sevastoplea nu se va
bloca, Rusiloru li se va da vōie a-si viri nasulu afara pe ferestre,
inse nu i vomu lasa se ésse afara pe pōrt'a cea largă,“ ori cum dar
gajilu franciozescu face multa durere de capu, mai vertosu, dupace
acum se trimitu cele 50,000 trupe france si 20,000 angle in Cretă si
ministeriulu franciozescu de resboiu nu'lui tiene locul pen-
tru ca se faca disputetiuni d'a mai trimitre provisiori de resboiu la
Marsilia. — Decandu fū L. Palmerston in Parisu, de articulase cu
Napoleon n. circulara, ultimatul, celu trimisese la Rusia in urmă de-
rimarei naielor la Sinope, trecu terminutu de 15 dile, si trimisula
aduce depesi'a cu refusarea Cearului d'a trimitre la conferintie una
plenipotentiu; inse bursa parisina ate sciri ca Cearul va trimit; dar
nici despre locul conferintielor nu e lucru curat. Turci dicu ca
Triestulu va si cetatea aceea istorica, inse daca va vedé Cearul flo-
tele intrate in Marea-negre si cele 70,000 soldati continentali consem-
nati in insul'a Creta, e lucru cu indoela d'a mai vorbi despre confe-
rintie; si intrarea flotei impreunate in Marea-negre va si in
stare a face schimbări in starea lucrului, despre care pene acum se
scrie numai ca soluln Austriei si alu Prusiei ar si rechiamatu in
contra essirei in Marea-negre. Demustratiunea din partea puterilor
apusene, cu rechiamarea soldatiloru, cu imultirea marinilor, cu
straportulu trupelor si mai d'aprépe cu blocarea Marei - negre,
ar si unu lucru fenomenal, daca n'ar trage după sine o alta demu-
stratiune din partea Rusiei. — In cele din urma ore n'ar si insula Can-
dia aceea pentru trupele continentale, ce fū Besica-Bai pentru flote?
— Unu coresp, din Parisu, 9. Ian. serie in oieptulu acesta: „Ca de-
la Salamis si Malta (candu cu cert'a locurilor sante) flotele venira
cu incetul pene in Bosporu si acumu voru si si mai inaintatu. —
Dela Candia pana la Principate au trupele calea numai inca pe diu-
metate si daca voru pune ei odata piciorul in provinciile aceste, alta
descurcare de catu ceea a tunurilor n'ar mai si prin putintia. „In-
dependintă“ dice ca inca totu nu e de totu perduta sperantă im-

